

Förordning om en enhetlig organisering av marknaderna för jordbruksprodukter

Jordbruksdepartementet

2007-02-06

Dokumentbeteckning

KOM(2006)822 slutlig

Förslag till en rådsförordning för upprättandet av en gemensam organisering av marknaderna för jordbruksprodukter och för specifika regler för särskilda jordbruksprodukter

Sammanfattning

Kommissionen presenterade i oktober 2005 ett meddelande om förenklingar av den gemensamma jordbrukspolitiken. Förslaget om en samlad marknadsordning är en av grundstenarna i det arbetet. Kommissionen avser att harmonisera regelverken och inriktningen för kommissionens arbete är att största delen av den gemensamma jordbrukspolitiken ska styras av endast fyra rättsakter. Resultatet bedöms bli ett mindre antal rättsakter, harmoniserade och strömlinjeformade mekanismer och åtgärder samt ökad transparens och tillgänglighet för jordbrukare, andra ekonomiska aktörer och de nationella administrationerna. Förändringarna ska endast vara av teknisk karaktär och tanken är inte att införa nya åtgärder eller instrument.

Marknadsordningarna för vin och frukt och grönt som är föremål för reformer kommer inte att inkluderas i förslaget om en samlad marknadsordning i ett första steg.

Sverige stödjer och välkomnar kommissionens arbete med förenklingar av lagstiftningen och administrationen.

1.1 Innehåll

I oktober 2005 presenterade kommissionen ett meddelande om förenklingar av den gemensamma jordbrukspolitiken. Målet är att jordbrukspolitiken till största delen skall täckas av fyra grundläggande råsakter: de som gäller en enhetlig organisering av marknaderna för jordbruksprodukter, systemet för direktstöd, landsbygdsutveckling och finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Det huvudsakliga syftet med förslaget om en enhetlig organisering av marknaderna för jordbruksprodukter är att föra samman de nuvarande 21 olika sektorsspecifika förordningarna till en rättsakt i syfte att strömlinjeforma och förenkla lagstiftningen utan att ändra den politiska inriktningen. De flesta av dessa grundförordningar följer samma struktur och har många regler gemensamt. Detta gäller framför allt för de regler som gäller handel med tredje land och generella regler, men även till viss del för regler som är kopplade till den interna marknaden. Det förekommer dock i regelverken olika lösningar på identiska eller liknande problem och kommissionens ambition är att undersöka om harmonisering är möjlig och att sektorsspecifika lösningar kan ersättas av horisontella.

Syftet med förslaget gör att processen kommer att bli mer omfattande än en regelrätt konsolidering av gällande lagstiftning. Förslaget innebär omflyttningar och omformuleringar av gällande regelverk, men rådande instrument föreslås inte ändras eller upphävas om de inte har blivit föråldrade, överflödiga eller om de p.g.a. sin natur inte bör hanteras på rådsnivå. Framför allt överförs befogenheter till kommissionen i frågor som är särskilt tekniska.

Förslaget är tänkt att omfatta samtliga jordbruksprodukter som regleras via en marknadsordning. För att nå fullständighet inkluderas även områden som inte idag regleras via en fullständig marknadsordning såsom silkesmaskar, etylalkohol med ursprung i jordbruket samt biodling. Förslaget omfattar även regelverk som är tillämpliga på jordbruksprodukter under en marknadsordning, men som inte formellt är en del av denna. Till exempel gäller detta vissa regelverk som reglerar hanteringen av produkter vid interventionslager och handelsnormer.

Sektorer som nu eller inom kort kommer att beröras av reformer inkluderas inte i förslaget såsom regelverken för frukt och grönsaker samt vin. Dessa

regelverk kommer att införlivas i den nya grundläggande förordningen i ett andra steg när de specifika reformerna är beslutade.

2006/07:FPM41

Den nya förordningen föreslås träda ikraft på den sjunde dagen efter dess publicering i den officiella tidningen. För de sektorer där marknadsår existerar börjar förordningen tillämpas från början av det aktuella marknadsåret 2008, vilket varierar från sektor till sektor. För sektorer där marknadsår inte förekommer tillämpas förordningen från den 1 januari 2008.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget påverkar inte gällande svenska regler. De aktuella förordningarna är direkt tillämpliga i medlemsstaterna idag.

1.3 Budgetära konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Förslaget förväntas leda till en drastisk minskning av antalet rättsakter och en tydligare beskrivning av organiseringen av marknaderna för jordbruksprodukter. Det finns en stor potential för strömlinjeförbättring och harmonisering mellan sektorerna. SE bör i förenklingsprocessen bevaka så att det offentliga åtagandet inte utökas. Tvärtom ger harmoniseringar möjlighet att minska jordbrukspolitikens omfattning. Utnyttjas denna potential kommer betydande förenklingsvinster att göras. Frågan om förenklningar av lagstiftningen och administrationen är prioriterad från svenskt håll och Sverige stödjer kommissionens arbete med detta.

En enhetlig marknadsordning kan utgöra grunden för framtida politisk förenkling, avreglering och marknadsanpassning av jordbrukspolitiken. Med en mer rättfram beskrivning och bättre tillgänglighet uppnås en bättre bild av de sektorsspecifika undantagen och det blir därmed lättare att bedöma om dessa är nödvändiga och befogade. Den kommande översynen, den så kallade "Hälsokontrollen", av 2003 års jordbruksreform kommer att erbjuda en möjlighet att diskutera politiska förändringar mot ytterligare förenkling av lagstiftningen samt avreglering och marknadsanpassning av politiken. Detta är en process som Sverige välkomnar.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2006/07:FPM41

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända i detalj, men i princip stöder alla medlemsstater kommissionens förenklingsarbete. När det gäller faktiska förändringar i sak kommer förmodligen många länder att eftersträva status quo.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte sänt på remiss.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i en horisontell rådsarbetsgrupp under våren 2007. Det tyska ordförandeskapet har som ambition att beslut skall fattas på rådsmötet i juni 2007.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Romfördragets artiklar 36 och 37. Europaparlamentet är rådgivande.

3.3 Fackuttryck/termer

Marknadsordning – en uppsättning regler som styr marknaden för en jordbruksprodukt. Marknadsordningen kan kompletteras med ytterligare regelverk som är kopplade till produkten, men som inte formellt ingår i marknadsordningen.

Grundförordning – den grundläggande rättsakt som anger ramarna för en marknadsordning.

Hälsokontrollen – År 2003 genomfördes en reform av den gemensamma jordbrukspolitiken. I denna reform förband sig medlemsstaterna att efter några år se över effekterna av reformen. Detta är Hälsokontrollen eller ”Health check” på engelska.

Konsolidering – en ordagrann sammanställning av nu gällande lagstiftning i en rättsakt. 2006/07:FPM41

Interventionslager – ett offentligt lager av en produkt som köpts upp för att minska utbudet på marknaden. Syftet är att på detta sätt upprätthålla en viss prisnivå.

Handelsnormer – en uppsättning krav som måste uppfyllas för att en produkt skall få saluföras på den interna marknaden.